

ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΧΡΥΣΟΠΗΓΗΣ
Άγια Κυριακή - Σάββατο 3 Ιανουαρίου 2026 - Χανιά Κρήτης

Είμαστε πλασμένοι «κατ' εικόνα» Θεοῦ!

Γιά τήν ἀδαμιαία ὁμοουσιότητα...

Αρχιμ. Παμφίλου Σιναΐτου

Εὐχαριστώντας ἐκ μέσης καρδίας τόν Παναγιώτατο Πατριάρχη μας κ. κ. Βαρθολομαῖο γιά τήν πολύτιμη πατρική εὐλογία Του πρός τήν παροῦσα Σύναξη· τόν ἅγιο τοποτηρητή τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου Σεβασμιώτατο Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιο, εὐχόμενος εὐλογημένη συνέχεια στήν εἰκοσαετή ἀρχιερατική, χαριτωμένη διαποίμανσή του· τόν ἀγαπητό ἅγιο πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως π. Νικηφόρο· τούς σεβαστούς πατέρες καί συλλειτουργούς· ιδιαίτερα τή σεβαστή καί πολύ ἀγαπητή μας καθηγουμένη καί μητέρα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χρυσοπηγῆς ὀσιολογιωτάτη Γερόντισσα Θεοξένη μετά τῆς τρισευλογημένης συνοδείας της γιά τήν εὐγενῆ πρόσκληση καί τιμή πρός τήν ταπεινότητά μου νά βρίσκομαι σήμερα ἐδῶ, ἀνάμεσά Σας, ὡς ὁμιλητής, καθώς καί ὄλους ἐσᾶς, σεβαστοί ἄρχοντες, ἀγαπητοί καί ἐλπιδοφόροι ἀδελφοί καί ἀδελφές· δοξάζω τόν Πανάγιο Θεό πού ἐπέτρεψε νά ἐπισκεφθῶ ἀκόμα μία φορά τήν ὄνειρεμένη πατρίδα τῶν προγόνων μου τήν ἠρωωτόκο νῆσο, τή λεβεντογέννα Κρήτη!

Εὐχομαι σέ ὄλους ἡ νέα χρονιά, πού μόλις ἀνέτειλε, νά παραμείνει μέχρι τό τέλος της ἄκρως εἰρηνική, γεμάτη ἀπό τήν κατ' ἄμφω ὑγεία καί θεοφιλῆς, χαράσσοντας νέους ἐλπιδοφόρους ὀρίζοντες καί ὀδηγώντας μας ὄλους πλησιέστερα στόν Χριστό!

Τό θέμα πού θά εἰσηγηθῶ στήν ἀγάπη σας, ὅπως ἤδη γνωρίζετε, ἔχει ὡς τίτλο: Εἴμαστε πλασμένοι «κατ' εικόνα» Θεοῦ! Πρόκειται γιά ἓνα θέμα τό ὁποῖο ἀπασχόλησε ιδιαίτερα τόν ἐσῶτερο ὑπαρκτικό στοχασμό μου, ρίχνοντας ἐρμηνευτικό φῶς σέ διλήμματα, τά ὁποῖα ξεκαθάρισαν τόν πνευματικό μου ὀρίζοντα καί ἀποκωδικοποίησαν σημαντικές ἔννοιες ἢ ὄντολογικές ἀπορίες. Εἰλικρινά, τό θέμα μέ ἔκανε νά θαυμάσω τή σχέση τοῦ ἐπίγειου μέ τό οὐράνιο, ἀλλά ιδιαίτερα τό σχέδιο τῆς θείας μεγαλοσύνης στήν ἀνθρώπινη μου κατασκευή!

Καί μέ τήν εὐχή Σας καί τήν εὐγενή συμμετοχή Σας, ἀρχίζω νά ἐξηγοῦμαι ἀναλυτικῶς ἐνώπιόν Σας, περί τοῦ τί ἐννοοῦμε ὅταν λέμε ὅτι εἴμαστε πλασμένοι κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἢ περί τοῦ τί ἀντιλαμβανόμαστε ὅταν μιᾶμε, μέ μιά πιά θεολογική ἔκφραση, γιά τήν ἀδαμιαία ὁμοουσιότητα.

Ξεκινώντας ἀπό τόν πρῶτο ἄνθρωπο, τόν Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος δημιουργήθηκε κατευθεῖαν ἀπό τόν Τριαδικό Θεό, καί κατόπιν ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας του πλάστηκε ἡ Εὐά ὥστε νά ἔχει ἴδιο φυσικό ὑποκείμενο ἀναφορᾶς ἢ ἀγάπη του καί νά μήν αισθάνεται μόνος, μήπως καταλήξει ἕνας τραγικός νάρκισσος ἐρωτευμένος μέ τόν ἑαυτό του, φτάνουμε στόν κόσμο σήμερα, πού πλησιάζει τά 8,2 δισεκατομμύρια ἀνθρώπων (ὅπως πληροφορεῖ ἡ Artificial Intelligence).

Γνωρίζουμε, καί ἐπιστημονικά πλέον, ὅτι εἴμαστε πλασμένοι ἀπό τό ἴδιο ἀνθρώπινο γονιδίωμα καί ὅτι ἀνήκουμε ὅλοι στό ἴδιο ἀδαμιαῖο γένος· ὅτι, ἐπίσης, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, σέ ὅποια ἐποχή κι ἂν ζοῦμε, εἴμαστε ξεχωριστοί, ἀνεπανάληπτοι καί μοναδικοί ὡς ὑποστάσεις, δηλαδή ὡς πρόσωπα. Αὐτό πού μᾶς συνδέει ὅλους, ἐκ κατασκευῆς, ὡς προσωπικές ἐτερότητες εἶναι τό ἴδιο ψυχοσωματικό ὑλικό, ἡ ἴδια φυσική οὐσία, τό ὁμοούσιο! Καί ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ἡ Ἁγία Γραφή, εἴμαστε πλασμένοι «κατ' εἰκόνα» Του¹! Δηλαδή, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Θεός εἶναι Ἕνας ὡς οὐσία, ὡς φύση, καί συγχρόνως Τρία Πρόσωπα (Μονάς ἐν Τριάδι καί Τριάς ἐν Μονάδι), ἔτσι ἔχουμε πλαστεῖ νά εἴμαστε καί ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ὡς ξεχωριστά πρόσωπα, ὅμως μέ ἴδια φύση, ἴδια οὐσία. Τό μέγα ζητούμενο εἶναι, μέσα ἀπό τήν ἐπίγεια φύση καί φάση μας νά πετύχουμε τό «καθ' ὁμοίωσιν»² ὥστε, συνειδητοποιώντας τόν σκοπό ὑπαρξῆς μας, νά τιθασεύσουμε ἀσκητικά τό ἄκρως δυναμικό χάρισμα τῆς ἐλευθερίας προκειμένου νά διαχειριστοῦμε ὀρθά τίς ἐπίγειες εὐκαιρίες καί νά φτάσουμε στήν τελείωσή μας, δηλαδή στήν ὁμοίωσή μας μέ τόν Θεό. Καί ὁμοιάζει κανεῖς μέ τόν Θεό ὅταν ἀγαπᾷ! Ὅταν ἐκπαιδευτεῖ νά ἀγωνίζεται κατάλληλα προκειμένου νά καθαριστεῖ ἡ καρδιά του. Καί ὅταν πετυχαίνει τό: «μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία ὅτι αὐτοὶ τόν Θεόν ὄψονται»³, τότε, πράγματι, φωτίζεται· ἐνώνεται μέ τόν Θεό, τούς ἄλλους, τόν ἑαυτό του, καί ἔτσι τελειώνει τόν σκοπό του καί τελειώνεται, δηλαδή

¹ Γεν., 1:26.

² Γεν., 1:26.

³ Μαθ., 5:8.

όλοκληρώνει τό είναι του, ολοκληρώνεται, φτάνοντας στό ποθούμενο, πού είναι ή θέωσή του!

Τά είπαμε συνεπτυγμένα προκειμένου νά κατανοηθεῖ ὁ προορισμός μας, τό ὑπαρκτικό ἄθλημά μας, τό γήινο ἀποτύπωμά μας πρὸς τήν αἰωνιότητα, προκειμένου νά συνειδητοποιηθεῖ τό ἀδαμιαῖο εἶναι μας.

Καί λέμε πράγματα γνωστά, ἀρκετές φορές ἀναφερόμενα, καί πολύ καλύτερα ἀπό τή δική μας διατύπωση ἀναλυόμενα. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού -ὁ ταλαίπωρος- συνειδητοποίησα κάποια στιγμή, ἔτσι ξαφνικά, καί μέ συγκλόνησε βαθιά, εἶναι ὅτι ὁ ἄλλος, ὁ κάθε ἄλλος ἄνθρωπος, εἶναι ὄχι ὅπως, ἀφελῶς μέχρι πρότινος νόμιζα, λιγότερο ἢ περισσότερο γνωστός μου, κοντά μου ἢ μακριά μου· ἀλλά ὅτι ὁ κάθε γνωστός ἢ ἄγνωστος, ὅποιος καί ἂν εἶναι, μέσω τῆς κοινῆς μας φύσης καί οὐσίας εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός μου! Ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός μου «ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ»⁴!

Εὐελπιστῶ νά γίνει ἀρκετά πιά κατανοητή ὅλη αὐτή ἡ μεγαλειώδης ἀλήθεια, στό τέλος τῆς ὁμιλίας.

Σκέπτομαι ὅτι, ὡς πιστά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, θά ἔπρεπε νά ἔχουμε ἐπίγνωση τοῦ ὅτι κάθε φορά πού ἀναφερόμαστε σέ ἕναν συνάνθρωπό μας ἀπευθυνόμαστε στήν πιά πολύτιμη, εὐαίσθητη καί ἀναντικατάστατη ὑπαρξη⁵. Ὅτι κάθε φορά πού τόν σκεπτόμαστε ἢ ἐπικοινωνοῦμε μαζί του ἐρχόμαστε σέ ἐπαφή μέ ἕναν ξεχωριστό χαρακτήρα πού κατέχει ἀποκλειστικά τά δικά του πνευματικά καί σωματικά γνωρίσματα. Πρόκειται γιά μία πολύ φροντισμένη κατασκευή μέ ἐλεύθερη, αὐτόνομη -μᾶλλον ἀσύδοτη- βούληση, πού τόν ὠθεῖ νά διαχειρίζεται ὅπως θέλει τά ἀτομικά δικαιώματα καί τίς ὑποχρεώσεις του.

Προχωρώντας ἀναλυτικότερα, παρατηροῦμε ὅτι αὐτή ἡ κάθε μία ὑπαρκτική μοναδικότητα εἶναι τόσο ἀξιόπιστη καί κατασκευαστικά κατοχυρωμένη πού, ὅσο καί ἂν θέλει ἢ προσπαθήσει κανεῖς, δέν μπορεῖ ποτέ νά τήν ἀντικαταστήσει, πολύ περισσότερο νά τήν ὑποκαταστήσει νιώθοντας ἀκριβῶς τό ἴδιο ὅπως αὐτή. Μπορεῖ, μερικές φορές, νά φαίνεται κάποιος ὅτι τό καταφέρνει αὐτό μέ ἕναν χαρισματικό τρόπο· ἴσως μέ μία ἐξαίρετη ἐνσυναίσθηση πού μπορεῖ νά διαθέτει· ἀλλά ὅλο αὐτό γίνεται τόσο θεατρικά προκειμένου νά πεισθεῖ κάποιος ὅτι ὁ ἄλλος

⁴ Μάρκ., 16:12.

⁵ Ὅπως ἀναφέρεται, κάθε ἄνθρωπος ὡς «εἰκόνα» Θεοῦ, εἶναι ἀπό μόνος του παραπάνω ἀπό ὅλοκληρο τόν κόσμο! «Τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐάν κερδήσῃ τόν κόσμον ὅλον, καί ζημιωθῇ τήν ψυχήν αὐτοῦ;». Μάρκ., 8:36.

τόν ένιωσε πλήρως· ὅπως ὑπάρχουν οἱ τόσοι ἄριστοι ἠθοποιοί στή ζωή μας. Ποτέ, ὅμως, δέν μπορεῖ νά φθάσει κανεῖς ἀπό τήν ἴδια θέαση νά βλέπει ἢ νά παρατηρεῖ τά ἴδια ἀκριβῶς πράγματα· νά σκέπτεται ἢ νά νιώθει τό ἴδιο μέ τόν ἄλλο! Πάντοτε, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὡς ἐκ τῆς φύσης τους ἑτερότητες, βιώνουν τά πάντα ἀπολύτως προσωπικά ἐπειδή ἡ ἐσωτερική ὀπτική τους παραμένει πάντα ἀσύμπτωτη καί μέ λεπτές ἀποκλίσεις διαφορετική⁶.

Αὐτό, ὅμως, δέ λέει ὅτι δέν μποροῦν νά βλέπουν μέ παρόμοιο τρόπο τά ἴδια πράγματα· νά συμπίπτουν ἢ νά συντέμνονται θεωρητικά οἱ γνῶμες τους, οἱ ἐμπειρίες τους, οἱ ἀπόψεις τους· συλλογικά νά συμφωνοῦν ἢ νά συνεργάζονται ἄριστα· νά εἶναι ὁμόψυχοι ἢ νά συμπορεύονται σάν ἕνας ἄνθρωπος. Καί αὐτό γίνεται ὅταν οἱ ἴδιοι ἐλεύθερα ἀποφασίζουν καταθέτοντας τίς προσωπικές ἐλευθερίες τους ἢ παραιτούμενοι οἰκειοθελῶς ἀπό τά ἀτομικά δικαιώματά τους. Μάλιστα, ὅλο αὐτό τό βλέπουμε νά συμβαίνει συχνά σέ ἕναν χῶρο! Στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας! Καί συμβαίνει ἀπό ἐκείνους πού ἐπιλέγουν νά χρησιμοποιοῦν ὡς γέφυρα ἐπικοινωνίας στή συμπόρευσή τους αὐτή τόν σύνδεσμο τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως καί ἀγάπης! Ὅταν ἐκ κοινῆς πεποιθήσεως, ἀμφίδρομα καί ἐναλλάξ, μέ ἀγωνιστική ἀλληλοκατανόηση συγκαταβαίνουν, κατορθώνοντας μέ φρόνημα ταπείνωσης καί περισσότερο θυσίας νά χωροῦν μέσα τους ἀνεπιφύλακτα ὁ ἕνας τόν ἄλλο. Νά πηγαίνουν ὁ ἕνας στή θέση τοῦ ἄλλου, καί παρά τά ἀκαταπαύστως ἐμφανιζόμενα ἐμπόδια ἢ τίς ὑψηλοῦ βαθμοῦ δυσκολίες, συνεχῶς ἀλληλοπεριχωρούμενοι νά χαίρονται πολύ γιά αὐτό⁷.

Μέγα μυστήριον ὁ ἄνθρωπος, καί ἡ καλύτερη ἐρμηνεῖα του βρίσκεται μέσα στήν κατά Θεόν θεωρούμενη πραγματικότητά του! Ὅταν, ἐπιτέλους, καταλάβουμε τή σοφία τῆς κατασκευαστικῆς δομῆς μας, τότε ὄχι μόνο θά ἀποκωδικοποιήσουμε εὐκολότερα τά βαθύτερα νοήματα τῆς ὑπαρξῆς μας, ἀλλά κυρίως θά θαυμάσουμε τόν Δημιουργό! Ὅταν συνειδητοποιήσουμε τό ἀλληλένδετο τῆς διπλῆς φύσης μας (προσωπικῆς καί συλλογικῆς), τότε, συναισθανόμενοι νά λειτουργεῖ ὀλοκληρωμένα ὁ ἑαυτός μας, θά ἀπελευθερωθοῦμε ὄχι μόνο

⁶ Ἐπισημαίνουμε ὅτι δέν ἀναφερόμαστε σέ θέματα γενικῆς παιδείας ἢ ἐκπαίδευσης καί στόν σημαντικό ρόλο τους γιά τήν κοινή ἀξιακή διαμόρφωση χαρακτήρων καί τήν ἐπίτευξη ἑνός κοινού πολιτισμικοῦ προσανατολισμοῦ. Μιλᾶμε γιά τή βαθύτερη κατανόηση τῆς ιδιαίτερα εὐαίσθητης προσωπικῆς κατασκευῆς καί μοναδικότητας κάθε ἀνθρώπου, πού εἶναι πάντα ἀνεπανάληπτος καί ἀναντικατάστατος.

⁷ Οἱ ἐν Χριστῷ σύνδεσμοι στή φιλία, στήν οἰκογένεια, στόν μοναχισμό, στήν ἐπαγγελματική καί κοινωνική συνεργασία ἐκφράζουν καί μαρτυροῦν σαφῶς τά παραπάνω.

έρμηνευτικά, αλλά και όντολογικά! Τότε θά μπορούσαμε νά τόν δοῦμε «έν έτέρα μορφῇ» άντικατοπτριζόμενο πάνω σέ όλους τούς άλλους· και εἶναι βέβαιο ότι θά συγκλονιστοῦμε από αὐτήν τήν ταυτοποιημένη σχέση μας μαζί τους!

Ἄς τό άντιληφθοῦμε καλά! Εἴμαστε πρόσωπα ξεχωριστά, και ταυτόχρονα συλλογικές ύπάρξεις. Εἴμαστε διαφορετικές ύπάρξεις, ένωμένοι όμως σέ ένα Σῶμα μέ τήν ἴδια οὐσία όλοι μαζί! Εἴμαστε παράλληλα ό καθένας, ένας και όλοι! Γιατί ό καθένας ως μοναδικός, κοινωνεῖ συγχρόνως και συλλογικά μέ όλους τούς άλλους! Και αὐτό σημαίνει ότι ό άλλος, ό κάθε άλλος, ό πλησίον, ό μακρινός, ό φίλος, ό έχθρός, ό αδελφός, δέν εἶναι τελικά άλλος· εἶμαι ἐγώ⁸!

Προσπαθώντας τώρα νά μαζέψουμε λίγο τόν νοῦ μας, μέ όσα εἶναι αὐτά πού μπορεῖ νά καταλάβει, παρατηροῦμε ότι εἴμαστε δημιουργημένοι ως αὐτόνομες όντότητες, ένῶ συγχρόνως λειτουργοῦμε ως συλλογικές έτερότητες! Και, όπως λέει ό Ἅγιος Μάξιμος ό Ὁμολογητής, αὐτό συμβαίνει μέσω τῆς κοινῆς ύποστατικῆς μας φύσης⁹ όταν, χάριτι Θεοῦ, αρχίζουμε κάποτε νά ύπάρχουμε ψυχοσωματικά, μέ πρόσωπο/ύπόσταση και οὐσία/φύση· όταν από τή στιγμή τῆς σύλληψης εἰσερχόμαστε στόν κτιστό χωροχρόνο, παίρνοντας προσωπική έτερότητα και ἴδια οὐσία¹⁰ μέ τήν υπόλοιπη ανθρωπότητα. Στή συνέχεια αναπτυσσόμαστε βιολογικά, ώριμάζουμε ύπαρκτικά, ξεπερνώντας τόν μεταπτωτικό κατακερματισμό μας, και φτάνουμε κάποτε νά μεταμορφωνόμαστε και γινόμαστε θεοί! Αὐτό εἶμαι, κατά φύσιν άνθρωπος και κατά χάριν θεός! Για αὐτή τήν ύψηλή αποστολή ἦρθα από τό μηδέν στή γῆ· μέ προορισμό τή βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, βηματίζοντας από ἐδῶ στήν αἰωνιότητα!

⁸ Εἴμαστε πλασμένοι «κατ' εἰκόνα» Του. Και αὐτό σημαίνει ότι εἴμαστε κτίσματα τοῦ Ἄκτιστου. Τί εἴμαστε; Εἴμαστε κτιστές ύπάρξεις πού δημιουργηθήκαμε μέσα στόν κτιστό χρόνο «κατ' εἰκόνα» Ἐνός Ἄκτιστου, Ἄχρονου, Ἀκατάληπτου και Ἀπερινόητου Θεοῦ. Ἐγχρονα όντα πλασμένα «κατ' εἰκόνα» Ἐνός Ἄχρονου Ὁντος. Για τό τελευταῖο βλ. π. Νικολάου Λουδοβίκου, «*Ο Τεχνοπίθηκος και η Αλήθεια. Ερμηνευτική της θρησκείας στον καιρό της τεχνητής νοημοσύνης*», Αρμός, 2024, σ. 246.

⁹ «Στο κείμενο αὐτό (Επιστολές, PG 91:552B-553C), που αποτελεί πραγματικά ένα χρυσωρυχείο για την οντολογία του, ο άγιος Μάξιμος δείχνει ότι σε ό,τι αφορά τα κτιστά ανθρώπινα όντα, μόνον η φύση είναι προσωπική ενώ η υπόσταση είναι αφηρημένη και ανύπαρκτη χωρίς αυτή, και, επομένως, ότι το θεμέλιο της προσωπικής ετερότητας είναι η φυσική ετερότητα, όπως ρητά ισχυρίζεται. Πράγματι, ο άγιος Μάξιμος δεν χρειάζεται να υπερβεί τον ορισμό του αγίου Ιωάννη του Δαμασκηνού για την υπόσταση ως “φύση με ιδιότητες”, μια έννοια που επίσης συναντάται στους Καππαδόκες». Λουδοβίκου, «*Ο Τεχνοπίθηκος...*», σ. 281.

¹⁰ Δηλαδή και φυσική έτερότητα.

Τό έκούσιο προπατορικό άμάρτημα, όμως, κατέστρεψε τήν ένδοξη αυτή πορεία! Ή μεγάλη πτώση, ένεκα τής άδαμιαίας άνταρσίας μας, άλλαξε τή θεία αυτή διαδρομή! Ή άλαζονεία παντρεύτηκε τήν άχαριστία, μέ άποτέλεσμα νά γεννηθεῖ ό προπατορικός χωρισμός καί νά διαταραχθεῖ ή ένότητα πού ύπήρχε έντός μας, μεταξύ προσώπου καί ούσίας! Αυτόσχιστήκαμε, χωρίζοντας στά δύο τήν ένιαία φύση μας! Ήπιλέξαμε νά εἴμαστε διχοτομημένοι μέσα μας καί κατακερματισμένοι μεταξύ μας! Ήνεκα προσωπικοῦ καί όμαδικοῦ έγωισμοῦ άποτύχαμε: μείναμε άδιάφοροι πρός τόν υπόλοιπο έαυτό μας, ό όποῖος προεκτείνεται καί διαχέεται μέσα σέ κάθε άλλον, πού δέν εἶναι άπλά άδελφός μας, αλλά ό ίδιος, ό έν άλλη μορφή έαυτός μας! Χάνοντας, λοιπόν, τήν αἴσθηση άναγκαιότητας τοῦ άλλου μας μισοῦ, έγκλωβιστήκαμε στόν βαρέως πάσχοντα διαιρεμένο καί τραγικά υπόλοιπο έαυτό μας, μένοντας ύποστατικά μισοί!

Πῶς καταντήσαμε ἔτσι τόσο σκληροί, έγκληματικά άδιάφοροι, αυτόσυγκρουόμενοι μέ τούς υπόλοιπους ζῶντες έαυτούς μας; Τόσο διχασμένοι άπό τήν άλλη μισή ύπαρκτική μας διάσταση, τή συλλογικότητά μας (;), ή όποία ως κοινή, ἴδια ούσία έμπεριέχεται σέ κάθε άνθρωπο τής γῆς, όποιας έποχῆς (;)!

Άλήθεια! Τό καταλαβαίνω αυτό; Τό νιώθω; Τό αισθάνομαι; Συγκλονίζομαι; Συνειδητοποιῶ ότι δέν εἶμαι όλόκληρος, ότι δέν εἶμαι πλήρης, ότι εἶμαι μισός; Ήτι πάσχω βαριά άπό αυτό; Ήτι στήν προσωπική καί συλλογική συνείδησή μου ύπάρχουν ζωντανοί, κινοῦνται ὅλοι οἱ άνθρωποι, ότι οἱ πάντες άλληλοπεριχωροῦνται έντός μου; Ήτι καί έγώ ως μοναδικό πρόσωπο, τήν ἴδια στιγμή, εἶμαι πανταχοῦ παρών, μέ ἴδια ούσία (ἴδιο dna), μέσα σέ ὅλους καί στόν καθένα χωριστά μέσω τής άδαμιαίας όμοουσιότητας;¹¹

Ήχω άντιληφθεῖ τό κατάντημα τής μεγάλης όντολογικῆς μου αλλοίωσης καί άπώλειας; Λυπᾶμαι; Θρηνῶ; Πενθῶ γιά τό τεράστιο ύποστατικό ἔλλειμμά μου; Συναισθάνομαι τήν ἄθλια πραγματικότητά μου βλέποντας τήν καταφθαρεῖσα φύση τοῦ γένους μου; Σοκάρομαι άπό τήν πτώση μου πού διέσπασε πυρηνικά τό Εἶναι μου, πού διέλυσε τή θεϊκή κατασκευή μου, χωρίζοντάς με άπό τόν ἴδιο τόν έαυτό μου καί συγχρόνως άπό τόν όμοούσιο άδελφό μου, καί τέλος άπό τόν Δημιουργό μου;

¹¹ Σέ ὅλη αυτή τή θεώρηση, τελευταῖα -καί μάλιστα μετά άπό μεγάλη, μακροχρόνια, σοβαρή έρευνα- συστοιχεῖ καί ή έπιστήμη.

Ἔτσι, λοιπόν, μέ ἐκούσια ἄγνοια, ἀποποιούμενοι κομπλεξικά, τό μεγαλειό τῆς ὑπαρκτικῆς μας ἐνότητας καί θεοειδοῦς ταυτότητας, ξεφύγαμε ἐντελῶς ἀπό τήν πραγματικότητά μας, πετώντας σάν ἄχρηστο ροῦχο τό ἄλλο μισό τῆς ζωῆς μας¹². Καί ἀπό προπρωτικοί ὁμοούσιοι καταλήξαμε μετά τήν ἀποστασία νά γίνουμε μεταπτωτικοί ὁμοούσιοι. Νά βρισκόμαστε χιλιάδες χρόνια σέ αὐτήν τήν ἄρρωστη κατάσταση μόνοι, φαινομενικά ὅμοιοι, χωρίς τό ἕτερο ὄντολογικό μας ἥμισυ, ἐγκλωβισμένοι στό ἐγώ μας. Καί ἔτσι, ἀλήθεια, πῶς νά προχωρήσει κανείς στόν μεγαλειώδη προορισμό του, στό «καθ' ὁμοίωσιν»¹³, τό ὁποῖο, ἐρμηνεύεται ὡς τό ὕψιστο ποθούμενο τῆς ζωῆς· ὡς πανανθρώπινη συλλογική προσπάθεια ἐπίτευξης καί τελείωσης τοῦ σκοποῦ μας· ὡς μέγιστη ἐπιχειρούμενη ἀποστολή ἐπαναπραγμάτωσης καί ἐπανασύνδεσης τῶν δύο συστατικῶν μερῶν τῆς φύσης μας; Εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαῖο γιά τό «καθ' ὁμοίωσιν» νά γίνει ἡ ἔνωση προσώπου καί οὐσίας προκειμένου νά ἐπιστρέψει στήν προπρωτική μορφή του τό σχέδιο τοῦ Δημιουργοῦ γιά τόν ἄνθρωπο.

Καί πλέον αὐτό εἶναι ἐπιτέλους ἐφικτό, μετά τήν Ἐνσάρκωση, τό θεῖο Πάθος καί τή Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ὁ Μόνος πού μποροῦσε νά τό κάνει ἐπειδή μᾶς ἀγαποῦσε. Καί, ἀφοῦ «ἐκένωσε ἑαυτὸν μορφήν δούλου λαβῶν»¹⁴, ἔγινε γιά τά βασιλικά μέτρα Του ὅμοιος μέ σκουλήκι. Ἔγινε ὅμοιος μέ ἐμᾶς προκειμένου νά σώσει τό μεταπτωτικό ἀδαμιαῖο γένος, ἐπαναφέροντάς το στίς προπρωτικές του θεϊκές εὐκαιρίες καί ἀπεριόριστες δυνατότητες!

Ὁ Χριστός ἔγινε τέλειος ἄνθρωπος, ἐντελῶς ἴδιος μέ ἐμᾶς! Πρόσωπο τῆς ἴδιας ὄντολογικῆς σειρᾶς, παίρνοντας ἐξ ὀλοκλήρου τήν ἀδαμιαία προπρωτική μας ὁμοουσιότητα προκειμένου νά θεραπεύσει τή μεταπτωτική μας παραβατικότητα καί νά λειτουργήσει ὡς ἐμβόλιο ἀθανασίας στήν ὑπαρκτική πορεία τοῦ γένους μας. Καί ἔτσι, ἀφοῦ

¹² «Ἀνάμεσα στη φύση και στο πρόσωπο, τίποτε δεν διαθέτει οντολογική προτεραιότητα, δεν βρίσκεται υπεράνω ή είναι κάτοχος του άλλου, ακριβώς επειδή κανένα από τα δύο δεν υπάρχει πραγματικά ούτε για μια στιγμή χωρίς το άλλο. Επιπλέον, οποιαδήποτε "προσωπική" σχέση προϋποθέτει και εκδηλώνει μια φυσική ετερότητα, η οποία και αποτελεί το υπαρξιακό θεμέλιο της "διαλογικότητας" ή της "δι-υποστατικής συνενέργειας". [...] Ἐνας ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος, ὄχι ἐπειδή εἶναι πρόσωπο πρὶν ἢ πᾶνω ἀπὸ τὴ φύση του -καθὼς ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκεῖνη ἡ ἐλευθερία θὰ ἦταν ἀπλῶς μὴ ἰδεαλιστικὴ ἀποσύνδεση ἀπὸ τὴ φύση- ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀκολουθεῖ πρόθυμα, [...] τοὺς θεῖους λόγους τῆς φύσης του ὡς υπαρξιακούς/διαλογικούς τρόπους ἐπιστροφῆς στὸν Δημιουργό του. Επομένως, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος μόνο δια τῆς φύσεως καὶ ἐκ φύσεως». Λουδοβίκου, «*Ὁ Τεχνολογικός...*», σσ. 285-286.

¹³ Γεν., 1:26.

¹⁴ «ὅς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφήν δούλου λαβῶν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ». *Φιλιπ.*, 2:6-8.

σαρκώθηκε, ἔπαθε καί σταυρώθηκε, ἀναστήθηκε καί ἀναλήφθηκε, θεώνοντας πανηγυρικά τήν ἀνθρώπινη φύση καί τοποθετώντας την στά δεξιά τοῦ Πατρός, καί ἐπιτέλους, χάρις σέ Αὐτόν, ὡς ἀδαμιαῖο γένος, σωθήκαμε! Καί ἔτσι λυτρωθήκαμε! Καί ἔτσι, δόξα τῷ Θεῷ, θεωθήκαμε!

Κάθε ἄνθρωπος, ἐφ' ὅσον ἐμπεριέχει ἐνδογενῶς φυτεμένο μέσα του τό «καθ' ὁμοίωσιν», εἶναι ἀπό αὐτήν ἐδῶ τή ζωή αἰώνια ὑπόσταση καί παγκόσμια κοινωνία ἀγάπης. Καί ὅλοι ὀφείλουμε τό τελευταῖο αὐτό, τήν ἀγάπη! Τήν προσωπική ἔκφραση ἀγάπης στόν καθένα καί σέ ὅλους! Εἴμαστε κατασκευασμένοι ἀπό τήν Ἀγάπη! Φτιαγμένοι νά ἀγαπᾶμε! Προικισμένοι νά τήν προσφέρουμε καί προορισμένοι νά τῆς μοιάσουμε ζώντας αἰώνια μαζί Της! Καί ἡ ἀγάπη εἶναι πάντα ἀμφίδρομη, ἀνακυκλούμενη, ἀλληλοπεριχωρούμενη, κενωτική καί ἀναπληρούμενη. Δέν ἔχει ὅρια, κανόνες, δικαιώματα, ὑποχρεώσεις ἐπειδή γνωρίζει μόνο θυσίες καί σταυρώσεις! Δέ σταματᾷ καί δέν τελειώνει πουθενά διότι πάντα φροντίζει «ἵνα πάντες ἐν ᾧσι».

Πράγματι, ὅταν ἀντιληφθοῦμε ὅτι εἴμαστε μέ σοφό τρόπο πλασμένοι ἔχοντας ὁ ἕνας τήν ἀνάγκη τῆς παρουσίας καί βοήθειας τοῦ ἄλλου (διότι διά τοῦ ἄλλου, καί ὄχι μέ τόν ἑαυτό μας, μπορούμε πραγματικά νά ἀγαπηθοῦμε), τότε ποιός θά θέλει νά ἐγκλωβίζεται καί νά πνίγεται στόν περιορισμένης διάρκειας ἐπίγειο χρόνο, μακριά ἀπό τό ἀτελεύτητο τῆς θείας μέθεξης, παρατημένος, ἐξοστρακισμένος στό μάταιο πνεῦμα τοῦ χαζοῦ κόσμου τούτου;

Καί ναί μέν, μπορεῖ νά μᾶς κορόιδεψαν καί νά καταντήσαμε αὐτοεξόριστοι στή γῆ, ἀναγκαστικά περιορισμένοι, ὑποστατικά εὐνουχισμένοι, δραματικοί αἰχμάλωτοι στίς χοϊκές ἐπιθυμίες τῶν δερμάτινων χιτῶνων μας ἢ μπορεῖ νά συνηθίσαμε νά σερνόμαστε ὡς μεταπτωτικό γένος μέ πολύ ἀλλοιωμένα καί ἄρρωστα χαρακτηριστικά: βυθισμένοι σέ ὀθόνες, παίρνοντας σήμερα συμβουλές -καί αὔριο ἐντολές- ἀπό τήν περιβόητη «τεχνητή νοημοσύνη», στήνοντας ἔτσι πῶς εὐάλωτες καί αὐτοκαταστροφικές κοινωνίες· ἢ, ἐκτονώνοντας ἀρχαῖες ἐνοχές, νά «ἐκτυπώνουμε» Βαβυλωνίες, γεμᾶτες πολιτική ἀλαζονεία καί θρησκευτική ὑποκρισία, ἀνακυκλώνοντας ἔτσι συνεχῶς θανατικές σπορές στίς ψυχές. Ὅμως, εἶναι ἄδικο μετά ἀπό τόσους αἰῶνες καμένης πνευματικῆς γῆς καί ἀνελέητο χύσιμο ποταμῶν αἵματος, νά ζοῦμε τό ἴδιο ἀνεύθυνα, δίνοντας καί ἄλλες, ἀκόμα πῶς φονικές καί φιλοπόλεμες ἐρμηνεῖες στό νόημα τῆς ὑπαρξης, προσφέροντας ἐντελῶς ἀντίθετης κατεύθυνσης ὑποδείξεις καί λύσεις γιά τήν ποθούμενη ἀπελευθέρωσή

μας καί εἰρήνη! Καί παρατείνοντας ἔτσι, ἀμετανόητα καί προκλητικά τήν προπατορική ἀνταρσία, παραθεωροῦμε τόν ἀδελφόθεο Ἰάκωβο πού μᾶς ψυχαναλύει τόσο ἰδανικά: «Πόθεν πόλεμοι καί μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν»¹⁵;

Τό μεγαλεῖο τῆς Ὁρθοδοξίας θά τό καταλάβουμε ὅταν καταφέρουμε νά ἀπελευθερωθοῦμε ἐσωτερικά ἀπό ὅλους τούς φορμαλισμένους ἠθικισμούς μας καί τούς νομικίστικους ἐγκλωβισμούς μας· ὅταν, χάριτι Θεοῦ, ξεφύγουμε ἀπό τίς ξύλινες ἀναγνώσεις καί διεισδύσουμε στίς ὄντως ἐσχατολογικές ἐρμηνεῖες τῶν λόγων, πού διαβάζουμε καί ξαναδιαβάζουμε στήν Καινή Διαθήκη· ὅταν μέ τόν φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ξεκολλήσει ἐπιτέλους ὁ ἠγεμόνας νοῦς καί καθαρῖσει σέ βάθος ἡ καρδιά. Τότε πλέον τά ἴδια λόγια πού συναντᾶμε κάθε φορά στίς ἴδιες γραμμές τῶν ἱερῶν κειμένων, σάν κρυμμένα φῶτα, θά ἀνάψουν ξαφνικά ἐκπέμποντας πλούσιο, ἄπλετο, ἀποκαλυπτικό φῶς καί φανερόνοντας πολύ πιά βαθιά τά νοήματα ἀπό τίς μέχρι τότε τυπικές ἢ γρήγορες ἀναγνώσεις, ἐπιφανειακές ἐπισημάνσεις καί ἐρμηνευτικές ἀναλύσεις πού ἐξυπηρετοῦσαν νηπιακές ἀπαιτήσεις. Ὅπως, δηλαδή, συνέβαινε μέ τίς καταγεγραμμένες προφητεῖες, πού ἐρμήνευε συμπληρωματικά ὁ Ἰησοῦς τά Σάββατα στίς Συναγωγές¹⁶!

Μέγα πρόβλημα ὁ θρησκευτικός ἐγκλωβισμός! Ὁ ἐγκλωβισμός σέ ἀόρατες σκοπιμότητες πού δεσμεύουν τήν ἐλευθερία τῆς συνείδησης, μεταλλάσσοντας τήν πίστη σέ θρησκευτική ἐξουσία καί ὄπιο τοῦ λαοῦ!

Ὅταν καταφέρουμε νά ἀποθρησκευιοποιήσουμε τήν πίστη μας ἀπό φοβικές καί ἐνοχικές ἐρμηνεῖες, ὅπως καί ἀπό εἰδωλ(ολατρ)ικές προκαταλήψεις ἢ σύγχρονες «μεταπατερικές» ἀναζητήσεις, ὅταν τή δοῦμε ὅπως πράγματι εἶναι, κρυστάλλινη καί ἀποκαλυπτική, ξεκάθαρη ἀπό ἐρμηνευτικούς ἐκκοσμικευμένους ρύπους καί ἐποχιακά ἢ διοικητικά συμφέροντα, τότε θά μπορέσει νά ἀνασάνει ἐλεύθερα καί ἀναπαυτικά ἡ ψυχή μας ὡς προπρωτική ἀδαμιαία φύση, καί τότε θά φανεῖ μέ ἄκρατη ὀρμή, λάμπουσα ἡ ἀλήθεια μας! Καί ποιά εἶναι αὐτή; Ἡ ἐγγενῆς υἰότητα

¹⁵ «[...] ἐπιθυμεῖτε, καί οὐκ ἔχετε· φονεύετε καί ζηλοῦτε, καί οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καί πολεμεῖτε· οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· αἰτεῖτε καί οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε, μοιχοὶ καί μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν; ὃς ἂν οὖν βουληθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφή λέγει, πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν»; *Ἰακ.*, 4,1:6.

¹⁶ *Ματθ.*, 12:1-13, *Λουκ.*, 4:16-30, 6:6-11.

μας, πού ως κατασκευαστική αναζήτηση κρύβεται μέσα μας! Τότε, όταν ξυπνήσει καλά ή καρδιά μας, θά τρέξουμε όλοι, μέ παιδική λαχτάρα, άνεμπόδιστα καί σωστικά πλέον, πρὸς τὴν αεί προσμένουσα ἀγκάλη τοῦ Θεοῦ καί Πατρός!

Ὅμως, τί εἶναι αὐτά πού συζητᾶμε, ἀλήθεια, καί τί προσπαθοῦμε νά ποῦμε ἢ νά καταλάβουμε ὅταν ὅ,τι καί ἂν ἐκφράσουμε εἶναι πολύ μικρό, νοηματικά φτωχό, ἐλάχιστο, μηδαμινό, μπροστά καί μέσα στό ἀπερινόητο καί ἀκατάληπτο Φῶς τῆς θείας Παρουσίας Του; Ὅ,τι καί ἂν εἰπωθεῖ, ὅσο δυνατά καί ἂν λάμψει γιὰ μιά στιγμή, θά χαθεῖ, θά διαλυθεῖ, θά σκορπίσει ὅταν εἰσχωρήσει μέσα σέ ἐκεῖνα τὰ ἄρρητα ρήματα πού εἶδε ὁ Παῦλος φθάνοντας «ἕως τρίτου οὐρανοῦ»¹⁷! Ὅ,τι ἀνθρώπινο θά σβῆσει, θά χαθεῖ στή λήθη τῆς ματαιότητος καί τοῦ ἐπίγειου fake!

Διότι ἔτσι εἶναι ἡ παροῦσα φάση ζωῆς. Ἐνα μεγάλης διάρκειας ὄνειρο -καλό ἢ κακό, δέν ἔχει σημασία- ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ μία τελείως στιγμιαία καί φαινομενική ἐκφραση τῆς πραγματικότητος! Ὄντως, ὅλοι μας, κυφορούμενοι στή μήτρα τῆς χωροχρονικότητος, δέν ἔχουμε ἀκόμα ξυπνήσει καλά στήν ἀτμόσφαιρα τῆς αἰωνιότητος! Θά γίνεῖ, ὅμως, αὐτό ὅταν κάποτε κοιμηθοῦμε ὡς πρόσωπα χοϊκά γιὰ νά ξυπνήσουμε τότε, ὅταν κληθοῦμε ὅλοι μαζί, ὡς πρόσωπα πνευματικά, ὡς ἀδαμιαία ὁμοουσιότητα στήν αεί παροῦσα Βασιλεία Του.

Καί μετὰ ἀπὸ ὅλα αὐτά, ἄς τό ἐμπεδώσουμε γιὰ ἄλλη μιά φορά! Δέν ὑπάρχει στή ζωή μας ὁ γνωστός ἢ ἄγνωστος κακός! Δέν ὑπάρχει ὁ ἄλλος, ὡς πονηρός, ὡς τύραννος, ὡς ἐχθρός, ὡς κάθε ἐπίβουλος πτωχαλαζόνας ἢ κακοποιητῆς τῆς ψυχῆς μου! Ὁ παλιάνθρωπος πού τόσο συχνά βλέπω γύρω μου καί τόσο εὐκόλα κρίνω ἢ κατακρίνω εἶμαι ἐγώ! Πρόκειται γιὰ ἐμένα τόν ἴδιο πού βρίσκομαι σέ δύσκολη φάση! Στό πρόσωπο τοῦ ὁποιοδήποτε ἄλλου πού ἐνεργεῖ ἐν ἐλευθερίᾳ ἢ ἐν ἀδυναμίᾳ, διὰ τῆς κοινῆς ἀδαμιαίας οὐσίας, συμμετέχω ἐνεργά καί ἐγώ! Συμπρωταγωνιστῶ ὡς αὐτόβουλο πρόσωπο κατὰ τό ἥμισυ¹⁸, ἀλλά καί ὡς ἀκριβῶς ἴδια οὐσία κατὰ τό ἕτερον ἥμισυ¹⁹!

Βλέπω τὴν ὄντολογική ταύτιση πού καλοῦμαι νά πραγματοποιήσω μέσα ἀπὸ τόν προτεινόμενο ἀσκητικό τρόπο ζωῆς ὥστε νά καταφέρω, χάριτι Θεοῦ, αὐτοκαθαριζόμενος νά φωτίζομαι καί νά θεώνομαι· νά

¹⁷ Β' Κορ., 12:2.

¹⁸ [... ὁπότε δύναμαι, μπορῶ νά προσεύχομαι γιὰ αὐτόν ξεχωριστά, βοηθώντας τον ἔτσι οὐσιαστικά...]

¹⁹ [... συμπάσχοντας μέ ὅλη τὴν ἀδαμιαία κοινή μεταπτωτική φύση μας...]

συσταυρώνομαι ἢ νά συνανασταίνομαι παράλληλα μέ τίς καλές ἢ ἄστοχες ἐπιλογές διαχείρισης τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν φίλων μου, ὅλων αὐτῶν τῶν «ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ» ἐαυτῶν μου, πού βρίσκονται μέσα μου, δίπλα μου, ἀλλά καί παντοῦ σέ ὅλο τό φάσμα τοῦ κόσμου²⁰! Καί μέσα ἀπό αὐτήν τήν ὄντολογικά παράδοξη γιά τή λογική μου ἐνωτική ἐρμηνεία, κατανοῶ βαθύτερα τή συναρμονία μου στό «συμπάσχειν καί συγχαίρειν» τοῦ Παύλου²¹.

Τώρα, πιστεύω ὅτι θά καταλαβαίνουμε καλύτερα, κάθε φορά πού θά διαβάζουμε στήν Καινή Διαθήκη, τό βαθύτερο νόημα τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ: «ἀγαπήσεις τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν»²², ἐρμηνεύοντας καλύτερα τό: «ὡς σεαυτόν» καί ὄχι δίνοντας πρώτη ἔμφαση στό «τόν πλησίον», ὅπως κάναμε μέχρι σήμερα!

Ἡ τώρα ἐννοοῦμε καλύτερα αὐτό πού εἶπε, ὅτι μετά τήν Ἀνάληψή Του θά βρίσκεται κάθε μέρα μαζί μας²³, συνδυάζοντάς το μέ τήν Ἀνάστασή Του μετά τήν ὁποία ἐμφανιζόταν «ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ»²⁴. Ὅπως καί γιατί θά παρουσιάζεται ἔτσι μέχρι τή Δευτέρα Παρουσία, ὅταν κατά τή Μέλλουσα Κρίση μᾶς πεῖ: «ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε»²⁵ ἢ «ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε»²⁶. Ἄς μὴν τό ἀφήσουμε, λοιπόν, γιά τότε· ἄς τό καταλάβουμε ἀπό τώρα ὅτι ὁ κάθε ἄλλος εἶμαι ἐγώ «ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ»· καί ὅτι, τελικά, ὁ ἴδιος ὁ ἐαυτός μου θά μέ κρίνει ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, διά τῶν ἄλλων ὁμοουσίων ἐαυτῶν μου! Ἔχω προσωπικά τήν πρώτη εὐθύνη ἔκφρασης τῆς ἀγάπης στόν κάθε ἄλλο πού περιμένει τή βοήθειά μου, τήν προσευχή μου, τήν κάθε συναντίληψή μου!

Ἐγώ εἶμαι ὁ ἄρρωστος, ὁ φυλακισμένος, ὁ ἐγκληματίας· ἐγώ εἶμαι ἡ πόρνη, ἀλλά καί ὁ ἅγιος ἢ ὁ ληστής, ὁ δοῦλος ἢ ὁ ἐλεύθερος²⁷, εἶμαι

²⁰ «Το ὁμοούσιο εἶναι ὁ τρόπος τῆς προσωπικῆς κοινωνίας. Το να εἶναι κανεὶς σε κοινωνία σημαίνει να αγωνίζεται να ενώσει τὴν κατακερματισμένη ἀνθρώπινη φύση μέσα του, να δεχθεῖ τὸν Σταυρό τῆς πραγματικῆς ετερότητας τοῦ ἄλλου με ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπη». Λουδοβίκου, «*Ὁ Τεχνολογικός...*», σ. 289.

²¹ «καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη». *Α' Κορ.*, 12:26.

²² *Ματθ.*, 22:39

²³ «καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. ἀμήν.». *Ματθ.*, 28:20.

²⁴ «Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν». *Μάρκ.*, 16:12.

²⁵ *Ματθ.*, 25:40.

²⁶ *Ματθ.*, 25:45.

²⁷ «πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἐνὶ Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας, οὐκ ἐνὶ δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θήλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ». *Γαλ.*, 3:26-28.

ἐγὼ «ἐν ἑτέρᾳ ἐπιγείᾳ μορφῇ». Τὸ ἔχει ἐπιτρέψει ὁ Θεὸς νὰ εἶναι ἔτσι οἱ σχέσεις ὥστε νὰ τοὺς αἰσθανόμαστε ὅλους, ὄχι σάν ὁμοιούσιους, ἀλλὰ ὡς ὁμοούσιους· βλέποντάς τους ὅλους συγχρόνως σάν νὰ ἀντικρίζουμε μπροστά μας τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Διότι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὡς εἰκόνες Του, φέρουν αὐτὸ τὸ θεῖο δῶρο, τὴν ἀδαμιαία ὁμοουσιότητα, ἀσχέτως ἂν εἶναι καλοὶ ἢ κακοί, ὅπως εἴμαστε ἐθισμένοι νὰ χαρακτηρίζουμε τοὺς ἄλλους μας ἑαυτούς. Ὅλοι ἀπὸ τὸν πρῶτο Ἀδάμ εἴμαστε πλασμένοι «κατ' εἰκόνα» τοῦ δευτέρου Ἀδάμ, τοῦ Χριστοῦ, πού ὡς τέλειος ἄνθρωπος ἔλαβε τὴν οὐσία μας γιὰ νὰ μᾶς ἐπιστρέψει στὴ θέωση. Καί τί ἄλλο εἶναι ἡ θέωση, παρά αὐτὸ πού συμβαίνει κάθε φορά ὅταν προσερχόμαστε στὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ὅταν κοινωνοῦμε Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ! Τότε πού, χάριτί Του, γινόμαστε ἀπὸ ὁμοιούσιοι ὁμοούσιοι!

Ἔννοιες πού ἀφοροῦν στὸ μεδούλι τῆς πίστεως μας! Χιλιοειπωμένες καὶ περασμένες στὰ ἐσώτερα πυρηνικὰ ὑποστρώματα τῆς ψυχῆς μας. Ὅμως, ἔννοιες κοιμισμένες, μισοξεχασμένες, ἀδιάφορες, ἀποσυνδεδεμένες ἀπὸ τὴν καθημερινότητά μας, ἀπὸ τὰ ἐνδιαφέροντά μας, ἀπὸ τὴν ὀφειλόμενη φροντίδα μας καὶ τὴ συνειδητὴ προετοιμασία μας γιὰ τὸ πέρασμα στὴν ἀντίπερα ὄχθη!

Εἴμαστε ὅλοι, ἀγαπητοὶ μου ἑαυτοί, συγκοινωνοῦντες σὲ ἓνα σῶμα μέ κεφαλὴ τὸν Χριστό²⁸, καὶ συγχρόνως, κάθε μέλος ξεχωριστό! Καί, τώρα, κατανοοῦμε μέ σαφήνεια τίς παραβολικὲς ἀναφορὲς ὅταν λέει ὁ Χριστός ὅτι «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα»²⁹. Ὁ κορμός, τὰ κλαδιά, τὰ φύλλα, οἱ καρποί, ὅλα ἐπικοινωνοῦν μέσα ἀπὸ τὸν ἴδιο χυμό, ζοῦν, τρέφονται ἀπὸ τὴν ἴδια οὐσία! Ὅπως καὶ τὸ προζύμι ὅταν «ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῦ»³⁰, καὶ τὸ ἄλας πού νοστιμεύοντας ἐνοποιεῖ τὴν οὐσία ὀλόκληρου τοῦ φαγητοῦ³¹!

Ἄς παρατηρήσουμε καλύτερα, ὅτι ὅλα ὅσα σήμερα λέμε ἢ συζητᾶμε περὶ διαίσθησης, ἐνσυναίσθησης, τηλεπάθειας, χημείας δέν εἶναι τίποτα ἄλλο παρά αὐτές καθ' ἑαυτές οἱ ἐκφραστικὲς ἀνταύγειες τῆς ἐν δυνάμει ἀδαμιαίας ὁμοουσιότητας, μέσα ἀπὸ τὴν κοινῶς λειτουργοῦσα σὲ ὅλους μας συλλογικὴ συνείδηση.

Καὶ οἱ ἐρμηνεῖες συνεχίζονται πῶς ἀποκεκαλυμμένες ἐπειδὴ ὁ τῆς ἐνδεκάτης προσερχόμενος ἐργάτης δέν εἶναι ἄλλος, παρά ἐγὼ, πού

²⁸ «Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους». *Α΄ Κορ.*, 12:27.

²⁹ «ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μὴ τις μείνη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται». *Ἰω.*, 15:5-6.

³⁰ «μικρὰ ζύμη ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῦ». *Γαλ.*, 5:9.

³¹ «Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς». *Ματθ.*, 5:13.

ἀγανακτῶ ἐπειδὴ πάλι ἐγὼ ἦρθα καὶ ἐργάστηκα σκληρὰ ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρα³². Καὶ εἶμαι ἐγὼ, ὄχι ὁ τῆς ἐνδεκάτης, ἀλλὰ καὶ τῆς δωδεκάτης, ὁ κάθε εὐνοημένος ἢ ἄδικος ἐργάτης, πού τολμῶ νὰ χαρακτηρίζω καὶ νευριάζω μαζί του. Εἶμαι, πάλι ἐγὼ αὐτός, ὄχι μέ τὴν ἀκίδα, ἀλλὰ μέ τό δοκάρι στό μάτι³³. Παντοῦ εἶμαι ἐγὼ! Ὁ κάθε ἄλλος εἶμαι πάντα ἐγὼ! Ὁ ἄλλος ἐαυτός μου, πού ἀσταμάτητα παλεύει πότε μέ τόν ἴδιο τόν ἐαυτό του, πότε μέ τόν ἴδιο τόν ἀδελφό του καὶ πότε μέ τόν ἴδιο τόν Θεό!

Τέλος, ὡς ἐπιστέγασμα ὅσων ἀναφέραμε, παραθέτουμε τά λόγια τῆς ἀρχιερατικῆς προσευχῆς τοῦ Χριστοῦ, λίγο μόλις πρὶν σταυρωθεῖ, ὅταν παρακαλεῖ τόν Πατέρα γιά τὴν ἐπιστροφή τοῦ ἀνθρώπινου γένους στήν ἀδαμιαία ὁμοουσιότητα, λέγοντας: «ἵνα πάντες ἐν ὧσι, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοί, κάγω ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν»³⁴.

Καὶ αὐτό ἀκριβῶς εἶναι τό ποθούμενο τῆς πίστες μας: διὰ τῆς κοινῆς ἀδαμιαίας οὐσίας οἱ ὄντοτήτες μας, μετὰ τὴν κοινὴ ἀνάστασή μας³⁵, νὰ βρεθοῦν συλλογικά ὅλες μαζί στήν αἰώνια Βασιλεία Του, «ἵνα πάντες ἐν ὧσιν»· χωρίς νὰ χάσουν τὴν ἰδιοπροσωπία καὶ συνειδητότητά τους, παρά μόνο τόν φόβο, τὴ φθορὰ καὶ τόν θάνατο τῆς παρούσας ματαιότητος!

Πιστεύω, σεβαστοὶ πατέρες, ἀγία Γερόντισσα, ἀδελφές καὶ ἀδελφοί μου, ὅτι τό πιό αισιόδοξο μήνυμα γιά τὴ νέα χρονιά πού ἀνέτειλε εἶναι ἡ εὐχή γιά θερμὴ προσευχὴ προκειμένου νὰ συνειδητοποιήσουμε βαθιά μέσα μας τὴν ἀναγκαιότητα ἐπιστροφῆς ὅλων μας προσωπικά, ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας συλλογικά, στήν προπρωτικὴ ἀδαμιαία ὁμοουσιότητα! Εἶμαστε πλασμένοι «κατ' εἰκόνα» Θεοῦ!

Καλὴ καὶ εὐλογημένη χρονιά νὰ ἔχουμε! Σᾶς εὐχαριστῶ!

³² «ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπάγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί». *Ματθ.*, 20:13-14

³³ «τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς»; *Ματθ.*, 7:3.

³⁴ *Ἰω.*, 17:21.

³⁵ [... ὡς προσωπικὲς καὶ φυσικὲς ἑτερότητες...]